

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de denizler; evsel ve endüstriyel, tarımsal, meteorolojik, lojistik atıklar sonucunda kirlenmektedir. Bunun yanında endüstriyel balıkçılıkla denizel ekosistem tahrip edilmekte ve küçük ölçekli balıkçılık yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakılmaktadır. Türkiye’de genelde balıkçılığın, özelde ise küçük ölçekli balıkçılığın desteklenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Meral Daniş BEŞTAŞ

Yeşil Sol Parti Grup Başkanvekili
Erzurum Milletvekili

H.Saruhan OLUÇ

Yeşil Sol Parti Grup Başkanvekili
Antalya Milletvekili

Türkiye, üç tarafı denizlerle çevrili bir yarımada olmasının yanında bir iç denize sahip olması sebebiyle, balıkçılık faaliyetleri açısından önemli bir potansiyele sahiptir. İç sularda yapılan balıkçılık aktiviteleri de bu potansiyeli desteklemektedir. Ancak bazı faktörler sucul ekosistemi/deniz ekosistemini olumsuz etkilemekte, su/deniz canlılarının yaşamlarını sürdürebilmelerini engellemektedir. Bu olumsuzlukların başında çevre kirliliği gelmektedir. Marmara denizinde geçen yıl yaşanan Müsilaj olayının temelinde deniz ekosisteminin süregelen ve sistematik bir biçimde kirletilmesi sebebiyle yaşandığı hatırlanmalıdır. Yıllardır, deniz evsel, endüstriyel, tarımsal, meteorolojik, lojistik vb. atıklarla kirletilmiş, deniz ekosistemi bu durumdan olumsuz etkilenmiş, biyoçeşitlilik ve balık stokları azalmış, balıkçılık da bu durumdan kötü etkilenmiştir. İklim değişikliği, istilacı türlerin artması da denizlerimizi olumsuz etkilemektedir. Kaçak ve yasak avcılık diğer bir önemli sorundur. En az bunlar kadar önemli bir diğer mesele de endüstriyel balıkçılık pratikleridir. Devasa balıkçı filolarının, toplamda binlerce kilometrekarelik ağıları ile denizler adeta elekten geçirilmekte, deniz çayırıları

ve dip taranmakta denizel ekosistem bu vesileyle yok edilmektedir. Endüstriyel balıkçılık denizlerimizdeki doğal kaynaklar üzerinde büyük baskı oluşturunca, küçük ölçekli/kıyı balıkçılığı yapan geleneksel balıkçıların yok olmasına sebep olmaktadır. Küçük ölçekli balıkçılık, 12 metreden küçük tekneler ile kıyıya yakın bölgelerde pasif av araçları ile yapılan günübirlik balıkçılık faaliyetidir. Binlerce yıllık geçmişe sahip olan küçük ölçekli balıkçılık kıyı topluluklarının refahı açısından son derece önemlidir. Deniz ekosistemine zararlı olmayan hatta, onarıcı niteliğe sahip bir avcılık pratiği olan küçük ölçekli balıkçılar, Türkiye’de balıkçılık filosunun yaklaşık yüzde doksanını oluşturmaktadır. Ancak toplam avcılığın sadece %10’u küçük ölçekli balıkçılar tarafından yapılmaktadır. Küçük ölçekli balıkçılığa ilişkin devletin destekleyici politikalarının olmaması sebebiyle de küçük ölçekli balıkçılık sosyoekonomik olarak çok önemli zorluklar yaşamaktadır. Denizlerimizdeki balık stoklarının azalmasına paralel olarak, endüstriyel balıkçılığın hegemonik etkisi ve adil olmayan rekabet koşulları, küçük ölçekli balıkçının adeta idam fermanıdır. Küçük ölçekli balıkçılar kendi kaderlerine terkedilmiş durumdadır. Kanuni yetersizliklere ek olarak kooperatifler ve sendikalarda örgütlenmelerinin önünde ciddi engeller vardır. Her yıl ödemek zorunda kaldıkları özel izin harçları, avlanmak için ödenen harçlar (kalkan av izni, karides av izni, misine ağ izni vb) küçük ölçekli balıkçılığı zarara uğratmaktadır. Orkinos kotasındaki adaletsizlikler küçük ölçekli balıkçılığı ekonomik olarak daha da zor durumda bırakmaktadır. Yakıt başta olmak üzere, av araç ve gereçleri gibi girdi maliyetlerinin çok yüksek olması da küçük ölçekli balıkçılığın bir başka sorunudur. Türkiye’de küçük ölçekli balıkçılığın sorunlarının tespit edilmesi ve çözüme kavuşturulması için ivedilikle bir meclis araştırması açılmalıdır.